TEKNİK GÜÇ

65
1 MART 1975

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI'NIN YAYIN ORGANIDIR

İSTANBUL ŞUBESİ TARAFINDAN 15 GÜNDE BİR YAYINLANIR

bir görüş

İlerici Birliktelik Üzerine

Ertuğrul Tığlay

Oda Genel Kurulumuz bu yazı yayımlandığı zaman toplanmış olacak.

Yurdun dört bir yanından isterik faşist çığlıklarının yükseldiği yığımların toplu katliam özlemlerinin kol gezdiği bir dönemde yapacağız bu genel kurulu. Halkımızın demokratik bir toplum olma özlemlerinin, foyası meydana çıkmış halk düşmanları tarafından her çeşit baskı metoduyla engellenmek istendiği dönemde yapılacak olan genel kurulumuz, bir meslek odasının genel kurulundan daha ötede bir anlam taşımaktadır.

Ülkemizde son onbeş yılın doğurduğu insan ve bilinç birikimi, günümüzde doyum noktasına varmış, her kesimde, egemen güçler bakımından alışılanın tekrar edilmediği bir sosyal yapı ortaya çıkmıştır. İşçisinden öğrencisine, köylüsünden kentlisine, aydınından okumamışına kadar tüm yurttaşlarımızın objektif şartlarından doğan bilinçlenme, sübjektif şartlardan özellikle yoğun bir bilgilenmeden doğan bilinçlenmeyle pekişmiştir. Uzun yıllar halk düşmanlığı yolunda demokrasi havariliğini dillerinden düşürmeyenlerin seçimle iktidara gelemiyecekleri anlaşılınca içine girdikleri bu yıkıcı tavır, bu bilinçlenmeye karşı doğal bir tepki olarak değerlendirilmelidir.

Günümüzün, tüm yurtseverler açısından temel sorunu, insanlık dışı bir yönetim olan faşizme karşı çıkma gerekliliğidir. Çıkarları elden gidenlerin büyük bir disiplin ve kararlılıkla kurdukları milliyetsizler cephesi kendi halk düşmanlığı çizgisinde ne kadar tutarlıysa, bu girişime karşı aydınların, öğrencilerin, işçilerin, köylülerin, memurların tavrını koyacak birliktelik en az o kadar tutarlı olmak zorundadır.

Bugün Teknik eleman odaları halkımızın en bilinçli kesimlerinden biri olan teknik elemanlarımızın demokratik örgütleri olarak halk düşmanlarına karşı, ken-

(Devamı 7. Sayfada)

İmar Ve İskan Bakanı Yabancı Firma Ve Uzmanlarla Proje Yapılmasına Karşı Çıkıyor

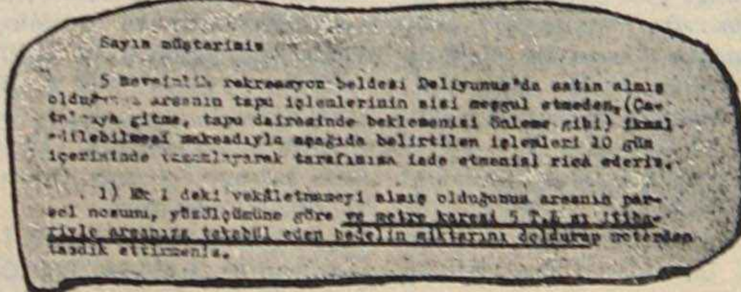
İmar ve İskân Bakanı, Sayın Selâhattin Babüroğlu, Bakanlık Merkez ve Taşra Örgütü ile ilgili kuruluşlara gönderdiği bir genelgede, yabancı firma veya uzmanlarla yeni proje sözleşmesi yapılmamasını istemiştir Şimdiye kadarki kamu hizmet hayatında, daima ulusal teknik gücün geliştirilmesi gerektiğini savunmuş ve bu yolda da girişimlerde de bulunmuş olan Sayın Babüroğlu, bu genelgede ayrıca teknik proje ve hizmetlerin Türk uzmanlarca yapılmasında büyük yararlar bulunduğunu da belirtmiş ve ancak Türk uzmanlarca yapılamayacağı kesinlikle saptanmış proje ve hizmetlerin, o da bakanlığın onayı alınmak suretiyle, yabancı uzman ve firmalara yaptırılabileceğini or-
İstanbul'da Boğzaiçi'nin her
taya koymuştur. Bu genelgede, ayrıca şu hususlar da,

(Devamı 7. Sayfada)

Kıyı Yağması Devam Ediyor

Yanda klişesini gördüğünüz mektup «Sahil Sitesi» adı altında kamu arazisini yağmalayan kapkaççı sermayenin gözü dönmüş tavrını belgeliyor. Gazetelerde tam sayfa verdikleri ilânlarda m² sini şimdilik 250.— liradan sattıklarını belirttikleri arsalar için müşterilerini 5.— T.L. dan vergi ödemeye teşvik ediyor. Bir de Emlâk vergisi kaçakçılığı... Emekçilerin sırtından sağlanan yağma payı daha da büyümeli.. Bütün istekleri bu...

M² si 250 T.L. YA SATILAN ARSANIN EMLÂK VERGISI 5 T.L.'DAN ÖDENIYOR...


Sayın müşterimiz

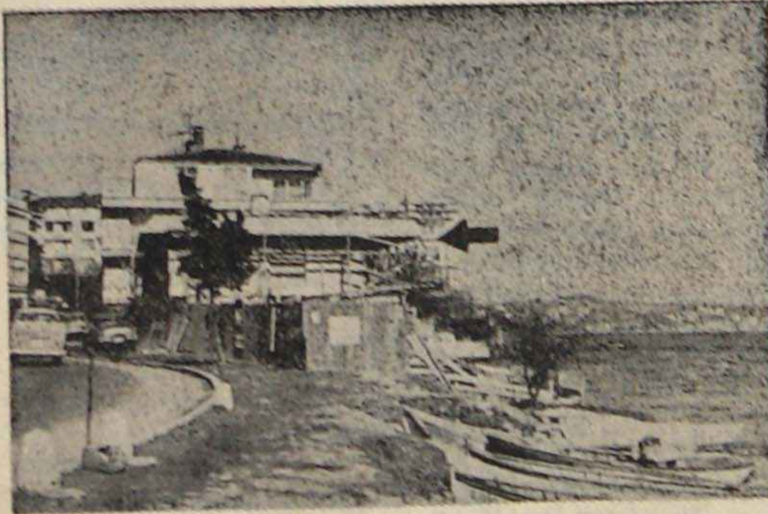
5 Mevsimlik rekreasyon beldesi Deliyunus'da satın almış olduğunuz arsanın tapu işlemlerinin sizi meşgul etmeden, ([illegible] gitme, tapu dairesinde beklemenizi önleme gibi) ikmal edilebilmesi maksadıyla aşağıda belirtilen işlemleri 10 gün içerisinde [illegible] tarafımıza iade etmenizi rica ederiz.

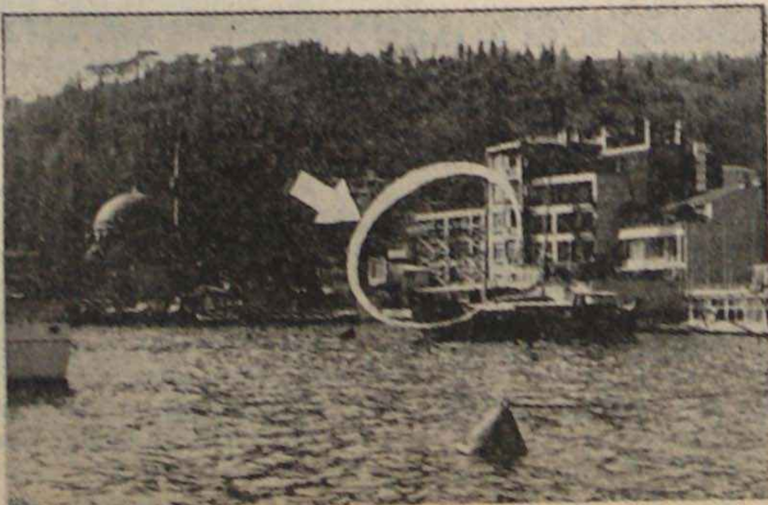
1) No 1 deki vekâletnameyi almış olduğunuz arsanın parsel nosunu, yüzölçümüne göre ve metre karesi 5 T.L. sı itibariyle arsanıza tekabül eden bedelin miktarını doldurup noterden tasdik ettirmeniz.

İmar ve İskân Bakanlığının kıyı şeritlerinde inşaat yapılmasını yasaklayan genelgesine rağmen kentlerdeki başı bozuk uygulama sürüp gitmekte...

Resimlerde görüldüğü gibi İstanbul'da Boğaziçi'nin her nasılsa boş kalan bir iki köşesi de kıyılar konusundaki olumlu genelgeyle alay edercesine yağmalanıyor...

Halk kıyılardan uzak kalmalı ki, vatandaş (!) rahatsız olmadan yağmalasın Boğazı...





Faşist Saldırılara Karşı Demokratik Güç Birliği

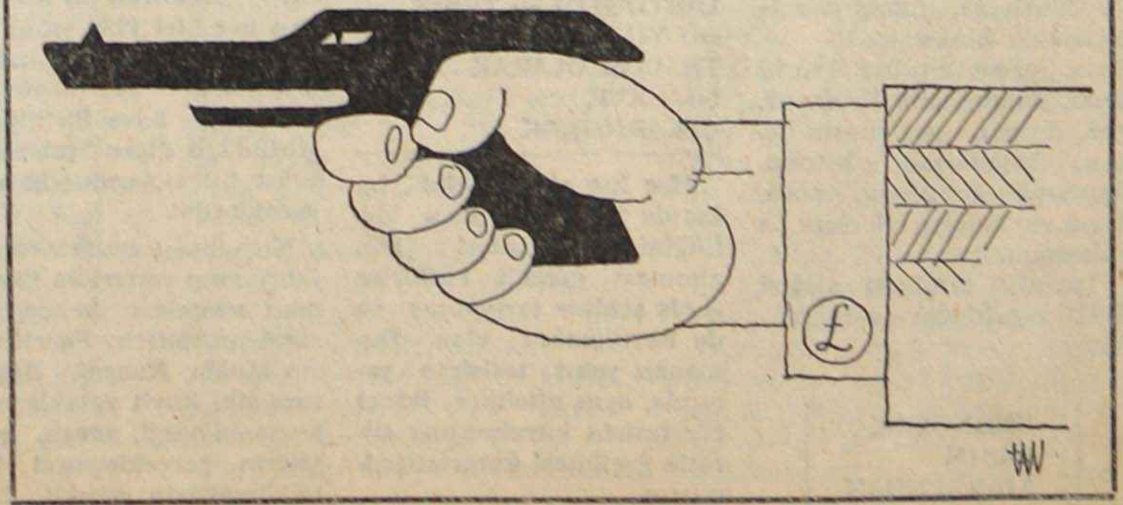
İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı İlkay İzer, son olaylarla ilgili olarak kamu oyuna aşağıdaki açıklamayı yapmıştır :

Bir süredir üniversite gençliğini hedef alan saldırı ve baskılar şimdi yön değiştirmiş, öğretmenler ile halka yöneltilmiştir. Demokrasi düşmanlığı ve faşist çetecilikten kaynaklanan bu kanlı saldırılar, hükûmet otoritesinin de hissedilmediği bu günlerde, üzerinde önemle durulması gerekirken, yetkili kişiler ağzından sadece sonuçlanan olayların açıklamaları duyulmaktadır.

Çalışan bir kesim olarak, öğretmenlerin sendikalaşma ve demokrasi mücadelesi için yasal olarak yaptıkları toplantıların örgütlü ve önceden tasarlanarak basılması, bu olayların adam yaralama hatta öldürmeye kadar vardırılması hiç kimse tarafından savunulamaz. Amaç, yeni çalkantılardan ve faşizmden kurtulan ülkemize 12 Mart sonrasını yeniden getirebilmek ve halkımızın bağımsız iradesiyle seçtiği demokrasi ve özgürlüğü tersine çevirmektir. Açıkça görülmektedir ki bazı çevreler demokrasi ve onun gereklerine tahammülsüzlük içindedirler.

Tüm çalışanların örgütlenmesinden ve sendikalaşmasından yana olan ve bu yolda öğretmen kardeşlerimiz gibi çaba gösteren odamız, bu faşist ve kanlı saldırıları şiddetle kınar, yetkilileri sorumluluklarına davet eder.

İnşaat Mühendisleri Odası
Başkanı
İlkay İZER



YATIRIMLAR / İHALELER

İSTANBUL SU TEMİN PROJESİ SU TASFİYE TESİSLERİ VE TERKOS HAMSU ÖN KLORLAMA İSTASYONU İNŞAAT İHALESİ

DSİ Genel Müdürlüğü, İstanbul'un su ihtiyacını karşılamak maksadıyla hazırlanan büyük su temin projesi bünyesindeki Kâğıthane ve Ömerli Su Tasfiye tesislerinin inşaatı ile, Terkos hamsu ön klorlama istasyonu ihaleye çıkarmış bulunmaktadır.

İşin kapsamı: Bilindiği gibi DSİ İstanbul Su Temini projesine ilişkin Ömerli ve Kâğıthane su tasfiye tesislerinin ana makina teçhizat işlerini 25.7 milyon lira ve 15.2 milyon Fransız Frangı karşılığında Fransız CTF COMPAGNIE DE TRAITEMENT EUROPEEN Firmasına ihale etmişti. Yine aynı işin müşavirlik mühendislik hizmetleride, 1974 yılının başlarında İngiliz WATERHOUSE AND PARTNERS ile Türk MOG müşavirlik firmasından oluşan gruba 1460 günde bitirilmek üzere 143 adam/ay üzerinden 3.863.395 lira ve 80.642 sterlin karşılığında ihale edilmişti.

DSİ bu ihalelerin mukaveleye bağlanmasından sonra, Ömerli ve Kâğıthane su tasfiye tesislerinin inşaat işleri ile Terkos Hamsu ön klorlama inşaatını birlikte ihaleye çıkarmış bulunmaktadır.

Bu ihale çerçevesinde yapılacak işler şunlardır:

Her birinin kapasitesi 300.000 metreküp/gün olan Kâğıthane ve Ömerli Su tasfiye tesislerinin;

— Hamsu giriş kapısı
— Durultma yapıları (hız lı karıştırıcı, topaklayıcı ve üç katlı çökeltme havuzları)
— Kontrol galerisi ile birlikte hızlı filtre tankları
— 15.000 metreküplük temiz su deposu
— Filtre yıkama binası
— Kimyasal madde binası
— İdare binası
— Bakım binası
— Bekçi kulübesi
— Çamur izale sistemi ile ilgili yapıları ile
— 329.000 metreküp/gün kapasiteli Terkos Hamsu ön klorlama istasyonunda klorlama binası

inşaatlarına ait her türlü kazı, dolgu, temel, duvar, yol, drenej, geçirimsiz beton, betonarme betonu, kaplama izolasyon, sova, boya ve tesviye işlerinin yapılmasıdır.

İşe ait tatbikatprojeleri DSİ tarafından verilecektir.

EKONOMİK BASIN AJANSI'NDAN

KARABURUN BALIKÇI BARINAĞI İNŞAAT İHALESİNE İKİNCİ KEZ KATILAN OLMADI

Bayındırlık Bakanlığı Demiryolları Limanlar ve Hava Meydanları İnşaatı Genel Müdürlüğünce yürütülmekte olan Karaburun Balıkçı Barınağı projesinin ikmal inşaatı ile ilgili ihaleye ikinci kez katılan olmamıştır.

Bu inşaat daha önce bir kez ihaleye çıkarılmış ancak hiçbir firma katılmamıştır. İkinci ihaleye çıkışta keşif bedeli 10.980.000 liradan 13.450.000 liraya yükseltilerek ihalenin 6 Şubat 1975 günü yapılacağı açıklanmıştı.

İhaleye katılmaları için kendilerine yeterlik belgeleri verilen Arı İnşaat ve Ünal Akpınar firmaları ihale tarihinde teklif vermemişlerdir. Bunun üzerine adı geçen dairenin bu işi yeniden ihaleye çıkarması beklenmektedir.

Bilindiği gibi işin kapsamı ana güney ve kuzey mendirek noksanlarının tamamlanması, rıhtım işleri, tarama, dolgu ve saha kaplaması işleri, sahil tahkimatı ve diğer işlerden oluşmaktadır.

SİRKECİ EDİRNE DEMİRYOLU VARYANTLARLA İLGİLİ İNŞAAT İHALESİ

TCDD Genel Müdürlüğü Sirkeci Edirne demiryolu hattı üzerinde Ömerli-Çatalca, Kabakça-Sinekli ve Çayırdere-Çerkezköy istasyonları arasında inşa edilecek demiryolu varyantlarının yapımını ihaleye çıkarmıştır.

Bu konuda geçen ay içinde yapılan açıklamaya göre ihalenin keşif bedeli 40.363.015 liradır. İş tahminen 1.5-2 milyon metre küp kazının yapılması, nakli ve sanat yapılarını kapsamaktadır. İhaleye katılmak isteyen firmalar arasında bir ön seçim yapılacaktır.

İşin ikmal süresi en geç Eylül 1976 olarak saptanmıştır.

SEYİTÖMER'DE İKİNCİ BİR DUMANSIZ YAKIT TESİSİNİN DERHAL KURULMASI KARARLAŞTIRILDI — TESİS BU YIL ANAHTAR TESLİMİ OLARAK İHALEYE ÇIKARILACAK

Her kış olduğu gibi bu kış da Ankara'da hava kirliliğinin önlenmesi için alınması gerekli tedbirler geniş şekilde tartışılmış ve de kurulmakta olan Dumansız yakıt tesisinin yanında, aynı nitelikte ikinci bir tesisin kurulmasına süratle geçilmesi kararlatışrılmıştır.

Aldığımız bilgilere göre, Ankara ve hava kirliliği tehlikesinin başgösterdiği diğer şehirlerin ihtiyacı olan yakıtın ne şekilde temin edileceği hususunda, Ankara'da TKİ, MTA ve TÜBİTAK yetkililerinin de katıldığı bir toplantı düzenlenmiştir.

Bu toplantıda, hava kirliliğinin önlenmesi için alınması gerekli tedbirler üzerinde durulmuş, en geçerli tedbir olarak yeni dumansız yakıt tesislerinin hızla kurulması öngörülmüştür. TKİ yetkililerinin hazırladıkları raporda, her biri 150.000 ton/yıl dumansız yakıt imal edecek 10 adet fabrikanın 1980 yılına kadar kurulmasının mümkün olduğu, ancak, tesislerin kurulması için birinci derecede finansman sorunlarının çözümlenmesi, ikinci derecede ise, tesislere hammadde verecek nitelikteki özel sektör elinde bulunan linyitlerin TKİ'ye devredilmesi gerektiği bildirilmiştir.

TKİ, kurulacak ikinci dumansız yakıt tesisi ile ilgili şartname çalışmalarına baş lamış bulunmaktadır. En geç bu yılın ortalarına kadar tesisin uluslararası ihaleye çıkarılması beklenmektedir.

Bu yıl ihale edilecek tesise esas olan ilk tesis bilindiği gibi 1973 yılının ortalarında Avusturya'lı Alphıne ve Alman Dr. C. Otto grubuna ihale edilmiştir. Bu firmalardan Alphıne kurutma ünitesini, C. OTTO ise karbonizasyon ünitesini yapmaktadır. Firmalara ödenecek olan toplam para ise 158 milyon lira civarındadır.

Bu yılın sonları veya 1976 yılı başında tamamlanacak olan Seyitömer Dumansız yakıt tesisi yılda 120.000 ton dumansız kok kömürü ve 30.000 ton sanayi koku üretecektir. İhaleye çıkarılacak olan ikinci tesis de aynı kapasitede olacaktır.

TKİ bu tesis ile ilgili ihale çalışmalarını sürdürürken, 1980 yılına kadar kurulacak olan diğer 8 fabrika ile ilgili çalışmalarını da derinleştirmektedir.

Bu günkü rayiçlerle ortalama 200 milyon liralık yatırım gerektiren bu tesislerden her biri 1980 yılına kadar tamamlanarak hizmete açılacaklar ve böylelikle Ankara ve hava kirliliğinin görüldüğü diğer şehirlerin yakıt ihtiyaçlarını karşılayacaklardır.

Kurulması mutasavver 8 fabrikanın yerleri ve finansman sorunları henüz çözümlenmemiştir. Fabrikaların Muğla, Kangal, Beypazarı gibi linyit yataklarında kurulabileceği, ancak, projelerin gerçekleşmesi için hükümetlerin gerekli ödenekleri ayırması gerektiği bildirilmektedir.

ELBİSTAN-AFŞİN TERMİK SANRALI ANA BİNALAR İNŞAAT İHALESİNE EN UCUZ TEKLİF 914.9 MİLYON LİRA

Türkiye'nin en büyük inşaat firmalarının davet edildiği Elbistan Afşin Termik santralının ana binalar inşaatı ihalesi ile ilgili teklifler geçen hafta alınmıştır.

İhaleye davet edilen firmalardan sadece TEKFEN teklif vermemiş, diğer firmalar arasında ise en ucuz teklifi 914.9 milyon lira ile Kutlutaş vermiştir. İhaleye katılan firmalar ve toplam teklifleri aşağıdadır:

—Kutlutaş 914.971.995, TL
—Orhan Çarmıklı 926.788.755.75 TL
—Enka 938.924.870. TL
—Nurol 952.279.562.85 TT
—Güriş 975.504.330. TL

İhaleyi kazanan firma 4x 300 MW takatındaki Elbistan-Afşin termik santralının santral ve yan tesislerinin ana binalarını 4 yıl içinde inşa ederek teslim edecektir.

İhaleye en ucuz teklifi veren KUTLUTAŞ ile TEK arasındaki ihale mukavelesinin yakında imzalanması beklenmektedir.

GÖLKÖY VE KARABABA BARAJ VE HES KAT'İ PROJELER İHALESİ İÇİN VERİLEN TEKLİFLER

Aşağı Fırat havzasında kurulacak 500 MW'lik Gölköy ve 800 MW'lik Karababa baraj ve hidroelektrik santrallarının kat'i projelerinin hazırlanması ile ilgili teklifler 14 Şubat 1975 günü verilmiştir.

İhaleye katılmamıştır. İhaleye katılan 8 firma grubu ve fiatları şöyledir:

1—) Electrowatt — SGI (İsviçre) — DOLSAR (Türk) 2.192.380 İs. Fr. ÷ 18.271. 0.48 TL.

2 —) EPDC (Japon) — Aknil (Türk) — Terzibaşıoğlu (Türk) 470.540.000 Yen ÷ 17.142.- 360 TL.

3 —) Coba (Portekiz) — ECI (Amerika) — Krippen (Kanada) — Su-İş (Türk) 1.862.400 $ ÷ 15.300.100 TL

4 —) Verbuntlan (Avusturya — Tümaş (Türk)) 33.088.000 Av. Şilin ÷ 9.558. 275 TL (7.5 milyon liralık vergi hariç)

5 —) Motor Colombus (İsviçre — Lahmayer (Alman) — Temel Mühendislik (Türk) 12.461.865 İs. Fr. ÷ 42.435.- 947 TL

6 —) Sofrelec (Fransa) - PEK (Türk) 10.252.216 Fr. Fr. ÷ 21.296.- 600 TL

7 —) Techsult (Kanada) - Freeman Fox (İngiliz) — Bimkal (Türk) 2.189.060 Kanada $ ÷ 19.- 959.500 TL (7.5 milyon liralık vergi hariç)

8 —) SWeco (İsveç) — BMB (Türk) 23.510.000 İsveç Kronu ÷ 28.704.000 TL

DSİ yetkilileri ihale sonucunun yakında belli olacağını bildirmişlerdir. Yukardaki fiatların tetkikinden de anlaşıldığı gibi ihaleye en ucuz teklifi Electrowat Grubu vermiş, bu grubu ucuzluk bakımından Japon EPDC grubu ve Portekiz'li COBA grubu izlemiştir .

İZMİR ŞEHİR İÇİ VE HAVAALANLARI BAĞLANTI YOLLARININ MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ İHALESİ İPTAL EDİLDİ — BUNUN YERİNE İZMİR KENT GEÇİŞİ EKSPRES VE OTOYOLU MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ İHALEYE ÇIKARILDI

Karayolları Genel Müdürlüğü, İzmir şehir içi ana yollar ile Çiğli ve Cumaova havaalanlarının bağlantı yollarının mühendislik hizmetleri ihalesini iptal etmiştir. Karayolları Genel Müdürlüğü, bunun yerine işin kapsamını değiştirerek İzmir Kent Geçişi Ekspres ve Otoyolu mühendislik hizmetleri işini ihaleye çıkarmıştır .

İptal edilen ihale: Karayolları Genel Müdürlüğü, 1974 yılının Mart ayında İzmir şehri içi ana yolları ile Çiğli ve Cumaovası Hava alanlarının bağlantı yollarının mühendislik müşavirlik hizmetleri ihalesi için yerli ve yabancı firmalara bir ön seçim çağrısında bulunmuştu.

İhale için ilgilenen firmalar, 25 Nisan 1974'de gerekli müracaatları yaparak yeterlik belgesi talebinde bulunmuşlardır. Karayolları, bu müracaatlar üzerinde yaptığı inceleme sonucu 9 Firma grubuna yeterlik bel-

Kendilerine yeterlik belgesi verilen firmalardan 3'ü gesi vermiş ve kesin tekliflerin 25 Eylül 1974 günü verilmesini istemiştir. Öngörülen tarihte teklif veren 8 firma grubundan en ucuz teklifi 9.055.723 lira ile Türk PETEK ve İngiliz Freeman Fox firmalarından oluşan grup vermiştir. İhalenin bu gruba yapılması düşünülürken teklif veren diğer firma lar usulsüzlük olduğunu ileri sürmüşlerdir. Firmaların itirazları incelenmiş ve haklı bulunarak, ihalenin ip tali cihetine gidilmiştir

Yeni ihale: Yukarıda belirttiğimiz ihalenin iptalinden sonra Karayolları. işin kapsamını değiştirerek yeniden ihaleye çıkmayı kararlaştırmıştır.

Bu konuda yapılan açıklamaya göre, ihale esas itibariyle İzmir Kent Geçişi Ekspres ve Otoyolu mühendislik hizmetlerinin yapılmasını ihtiva etmektedir.

Proje yapımı işi, Menemen-İzmir Devlet Yolunun Çiğli Havaalanı yöresinden başlayarak İzmir Kenti içinden güneye doğru uzanan ve İzmir-Aydın yolunun Karabağlan yöresinde son bulan yaklaşık 25 km. uzunluğundaki İzmir Kent Otoyolu (tam erişme kont-

(Devamı: sayfa 8 de)

Teknik Eğitim ve İnsan Üretici Gücü



M. KALABAY

DMM Akademisi son sınıf öğrencilerindendi. Mesleğini seviyor, okulunu bitirince kendi konusundaki bilgisini daha da geliştirerek ülkesine yararlı olabilmeyi amaçlıyordu. Stajını en kısa ve en yararlı biçimde yapabilmek için Karayollarına baş vurmuştu. Bakanlığın sınırlı kontenjanından yararlanacak kadar şanslı olmadığından, ücretsiz de olsa stajını tamamlamayı kabullenmişti. Ancak baş vurduğu Karayolları I. Bölge Müdürlüğü yetkililerinden «Bakanlık atamadıkça ücretsiz de olsa staj yapamazsınız» cevabını alınca, iyi niyetin ve haklı idealizmin başarı için yeterli olmadığını ülkesindeki gerçek yaşamın pratiğiyle karşı karşıya kalınca anlamıştı ve ister istemez kendi bireysel sorununu genelleştirmek zorunda kalmıştı.

Buraya kadar anlatılanlar, bir yokluklar ve pahalılıklar ülkesi haline getirilen ülkemizin çeşitli iç ve dış sorunlarla karşı karşıya bulunduğu şu günlerde önemsiz ve küçük bir sorun gibi görünebilirse de, aslında ülkemizdeki bunalımın eğitimde de belirgin bir biçimde yansıdığını bir kez daha kanıtlayan sayısız örneklerden biri olması açısından önemlidir.

Yukarıda anlatılan olayın birçok öğrencinin ortak sorunu olduğuna ve geri bıraktırılmış ülkelerde eğitimin özellikle de uygulamalı dallardaki eğitimin ne derece önemli olduğuna inanıyorsak, eğitimimizin genel sorunlarına ve bu sorunları hazırlayan nedenlere de o denli eğilmemiz gerekir.

Eğitimimizin plansız ve çağdışı olduğu çok kereler üzerinde durulmuş bir konudur. Bunun en önemli nedeni kanımca eğitimin çağdaş tanımının ülkemizden aktarılan bu tanımın pratikte hâlâ uygulamaya konulmamış olmasıdır. Çağdaş eğitim, en genel tanımıyla, ülke ekonomisine üretken bireyler olarak katılacak insan gücü yatırımıdır. Ülkemizdeki eğitimin bu tanıma uymadığını, yalnızca yukarıda anlatılan öğrencinin durumunu ele alarak bir kez daha kanıtlayalım. Öğrenciyi ülke ekonomisine üretken bir birey olarak hazırlayacak eğitimin temel şartı; planlı ve ülke gerçeklerine dönük olmasıdır. Planlı eğitim, kısa ve uzun dönemde ülkenin belli alanlardaki eğitim görmüş insangücü ihtiyacının belirlenmesini ve bu insangücün den yeterli bir eğitim sonucu en iyi biçimde yararlanılması için gereken koşulların hazırlanmasını öngörür.

Ülke gerçeklerine dönük eğitimden anladığımız; teoriyi ve pratiği uyumlu olarak bir arada yürütebilecek, ülke ekonomisinin gelişmesine yararlı olabilecek ve de ülke koşullarında uygulanabilecek biçimde olmasıdır. Bunun için her şeyden önce eğitimcilerin ülke gerçeklerine dönük olmaları, bir yandan öğrencilere okullarını bitirip, çalışma hayatına kolaylıkla uyabileceklerini sağlayacak pratik bilgiler verirken, öte yandan kendi alanlarında gelişebilme konusunda gerçekçi teorik bilgiler sağlamaları gerekir. Bu da ancak hem kendilerini teorik olarak geliştiren, hem de öğrencilerin ileride çalışabilecekleri kuruluşlarla işbirliği yaparak öğrencilere öğrenimleri sırasında kontrollü staj yapabilmelerini gerçekleştirecek eğitimcilerin yetiştirilmesine bağlıdır.

Eğitimde özgürlük, öğrencinin ve eğitimcinin kendi haline bırakılması, olumlu denetimden uzak olması demek değildir. İleri kapitalist ülkelerde bile az rastlanır bir eğitim felsefesidir bu. Eğitimde özgürlük, öğrencinin kendi bireysel yeteneklerini özgürce geliştirebilmesini ve ülke ekonomisine üretken bir insan gücü olarak katılabilmesini sağlayacak ortamın hazırlanması demektir.

Kuşkusuz, planlı ve ülke gerçeklerine dönük bir eğitimin ülke çapında örgütlenmesi birkaç iyi eğitimcinin ya da birkaç başarılı veya şanslı öğrencinin kendi başlarına gerçekleştireme yeceği kadar önemli ve büyük bir sorundur. Bu sorunu çözümlemek devletin temel görevidir. Devlet yöneticileri sorunları kapsamlı bir biçimde ele alıp, ülke gelişmesinin ekonomik sorunların çözümlenmesine bağlı olduğunu anlamadıkça ya da örnek aldıkları iflâs etmekte olan kapitalist ekonomi biçiminin yanlışlığını görüp artık başka ekonomik modellere yönelmedikçe ülkemizdeki bunalım her alanda kendini göstererek artmaya devam edecektir. Yönetimden memnun olmayan yönetilenlerin sayısı arttıkça, bunalımların doğal olarak artmasını geçici çözümlerle engellemek yetersiz ve aldatıcı olacaktır.

KİTAPLAR...

DOKTRİNER ULAŞIMCILIK

Dr. Sedat Özkol'un İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi adına yaptığı çalışmanın ilk bölümü (Türkiye Ulaşımının Ekonomi Politiği) Cilt I kitap halinde yayınlandıktan sonra basında da ilgi gördü. 7 Gün Haftalık Dergisi'nin 11 Şubat tarihli 127'nci sayısında İlhami Soysal'ın kitap üzerine çıkan yazısını yayınlıyoruz...



7 GÜN

sanat-edebiyat

ilhami soysal

İstanbul İnşaat Mühendisleri Odası, ilginç bir kitap yayınladı. İki başlıklı bir kitap. Daha doğrusu iki başlıklı bir kitabın ilk cildi...

Kitabın bir adı, bir mühendis odası yayını için oldukça yadırgatıcı gibi: Tefeci-Bezirgan Medeniyetler ve Tarihsel Devrimler Çağı...

Salt bu ada bakar, kitap üzerinde düşünce yürütürseniz, yadırgayabilirsiniz. Hoppala diyebilirsiniz. Mühendislik ve tarih!.. Oldukça gairp. Ama kitabın ikinci bir adı daha var ki ötekiyle yan yana geldiğinde ortaya bir tutarlılık çıkıyor. Bu ikinci ad: Türkiye Ulaşımının Ekonomi Politiği...

Dolayısıyla İnşaat Yüksek Mühendisi, Doktor Sedat Özkol'un bu ilginç incelemesinin tam adını Türkiye Ulaşımının Ekonomi Politiği-Tefeci-Bezirgan Medeniyetler ve Tarihsel Devrimler Çağı, diye okuduğunuz zaman, yadırgama duygusu bir belirli ölçüde azalıyor.

Ne var ki, ülkemizde bu adla da olsa bir mühendislik kitabının yayınlanması gene de yadırgatıcı... Yadırgatıcı çünkü yıllar yılı koşullandırılmamız, mühendisin salt ve yalın bir teknokrat olması, sayılardan, rakamlardan teknikten başka şeyle ilgilenmemesi yolunda...

Bizde teknokrat yetiştirilmesi, tek yanlı ve tek yönlüdür.. Kopyacı, mekanik bilgiler edinen, yaratıcılık ve araştırıcılık yönü eğitilmemiş, yaptığı ve yapacağı işin felsefesinden kopuk, işlediği konunun sosyal, ekonomik ve politik yönlerini görmekten araştırmaktan uzak, hafız tipi, küçük çaplı hesap makinaları...

Çok şükür ki son yıllarda, bu yöntem giderek değişiyor. İşte İnşaat Yüksek Mühendisi Doktor Sedat Ökzol da bu değişik kuşak teknokratlardan biri... Mühendislik hizmetlerinin salt hesap kitap işi olmadığını kavramışlardan, çevresini de kavramaya çalışanlardan biri.

Dr. Sedat Özkol, 1936'da İstanbul'da doğmuş. Babası bir yazma işçisi, Özkol İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Mühendisliği bölümünü bitirdikten sonra (1960) bir süre Mersin Liman İnşaatında çalışmış sonra mezun olduğu Üniversitede Yapı Malzemeleri Kürsüsüne asistan olmuş, 1962-65 yılları arasında doktora çalışmaları yapmak üzere Amerika'ya gitmiş, Oklahama Devlet Üniversitesinde İnşaat Mühendisliğinde doktora ve sanayi mühendisliğinde yüksek mühendsilik çalışmaları yapmış, 1967'ye kadar Amerika'da St. Luis Üniversitesinde İnşaat ve Sanayi Mühendisliği dersleri vermiş, yurda dönüşünde Ankara'daki Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak şi tutup, Türkiye İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı olmuş bir bilim adamı.

Geri Bıraktırılmış Türkiye ve Emperyalizm ve Türkiye adlı iki kitabı daha bulunan Sedat Özkol Türkiye Ulaşımının Ekonomi Politiği adlı son kitabının ilk cildinde şimdiye değin alışılagelmiş dışında yepyeni bir görüş açısı ile ülkemizin ulaşım sorunundaki gelişmeyi incelemektedir.

Bu kitap, ülke sorunlarına yalın kat bir teknokrat gözünün dışında, belirli bir görüş açısından bakma yolunda atılmış adımlardan biridir. Sedat Özkol, «Bugün en az yanılgıda bulunmamız gereken bir dönemde yaşıyoruz» dedikten sonra, Türkiye Ulaşımının Ekonomi Politiğini hangi

(Devamı 7. Sayfada)

SERBEST ÇALIŞAN ÜYELERİMİZİN SORUNLA[R]

14 Şubat Cuma günü, İstanbul'daki serbest çalışan üyelerimiz İMO İstanbul Şubesi'nin düzenlediği toplantıda bir araya geldiler. Şube Genel Kurulumuzda kendi sorunlarıyla ilgili alınan kararları gözden geçirdiler, yeni önerilerde bulundular ve dertlerini enine boyuna tartıştılar

Toplantının gündemi şöyleydi: Genel Kurulda serbest çalışan üyelerle ilgili kararların görüşülmesi, serbest meslek sürekli komisyo'nunun oluşumu, Computer ile Proje Yapımı, Proje standarları ve Dilekler...

İstanbul Şubesi'nni XXI inci Genel Kurulu'nda serbest çalışanlarla ilgili olarak alınan kararlar şöyle idi:

1) Belli alan ve yüksekliği geçen yapılarda T.U.S.'un Şantiye Şefliğine dönüştürülmesi için gerekli uygulama ve yönetmelik çalışmaları yapmak üzere yeni seçilecek Yönetim Kuruluna görev verilmesi.

2) Dünyada her konuda ihtisaslaşma yapılırken, iki ayrı meslek olarak kabul edilmiş olan İnşaat Mühendisliği ile Mimarlar arasındaki yetki ve sorumlulukların nerede başlayıp nerede bittiği Türkiye'de bugüne kadar belirlenmemiştir

Şimdiye kadar gündeme alınmamış bu önemli sorunun, yeni Yönetim Kurulunca hazırlık yapılarak Genel Kurula götürülmesi ve yasal çalışmaların yapılması.

3) 3.1 Üyelerden aşağıdaki konuları kapsayan bilgilerin senede en az bir defa Odaca alınması mecburiyeti getirilmelidir

a) Oda ilişkileri
b) Belediye ile olan ilişkiler
c) İşverenle olan ilişkiler
d) İnşaat Malzemeleri
e) Teori ile Pratiğin özleştirilmesi

3.2 Ve Belediyeye rapor etmek üzere İnşaat Polisi oluşturulması
(Projeci-işveren ilişkilerini her bakımdan kontrol altında tutmak ve Belediyeye rapor etmek üzere)

3.3. Odanın kendi içinde Kredi imkânlarını vermek için araştırma yapması

3.4. Belediyelerle — Mühendis arkadaşların sürtüşmelerinin önlenmesi

3.5. Zelzele hesaplarını Pratik ve gerçekçi bir çözüme kavuşturmak.

3.6 Doktor ve Avukatlara verilen tercihli telefon imkânının sağlanması.

4) Kalfa ve Ustalara Odaca eğitici seminerler tertip etmek.

5) 5.1. Proje kontrolundaki bürokrasinin azaltılması

5.2. Proje tasdik yerinin Belediyeye götürülmesi

6) Serbest Meslek Sürekli Komisyonu'nun kurulması...



ÜCRETLİ EMEKÇİLER DURUMUNDAKİ SERBEST ÇALIŞAN ÜYELERİMİZ DE SORUNLARININ ORTAK ÇALIŞMAYLA VE ÇALIŞANLARDAN YANA BİR POLİTİKAYLA ÇÖZÜLECEĞİNİN BİLİNCİNDELER...

KARARLAR TEKER TEKER ELE ALINDI

Görüşülmesine başlanan «T.U.S.» un şantiye şefliğine dönüştürülmesi maddesi üzerinde söz alan üyelerimiz orta çapta bir inşaat için bir mühendisin görev almasının gerekmiyebileceğini, bu durumun kontenjan miktarı 2-3 gibi bir katsayı ile çarpılarak çözümlenebileceğini ileri sürdüler. Şantiye şefliği kurumunun özel inşaatlarda proje uygulaması açısından güç durumlar doğurabileceğini belirttiler. Konu açılınca şantiye şefliğinin yükümlendiği ağır sorumluluklar da dile getirildi ve işçilerin sağlık ve güvenlikleriyle ilgili sorumluluğun ve kontrolun sosyal sigortalarla paylaşılması ve daha yoğun bir denetim uygulanması gereği tartışıldı. Yeni mezun belki hiç uygulama projesi yapmamış deneyi az bir mühendisin şantiye şefliği yüklenmesi durumunda T.U.S.'un da uygulanmasının yararlı olacağı belirtildi. Görüşmeler sonucu ortaya çıkan genel eğilim şöyle idi: «Şantiye Şefliği ve Teknik Uygulama sorumluluğu bir yıllık uygulamayla birleştirilebilir. Büyük yapılarda Şantiye Şefliği kurumsallaşınca T.U.S.. kaldırılabilir.»

İHTİSASLAŞMA ZORUNLU OLUYOR...

İki ayrı meslek olarak kabul edlien «İnşaat Mühendisliği» ve «Mimarlık» arasındaki yetki ve sorumluluk sınırları görüşülürken belirli bir boyutu aşan yapılarda bu ayrımlaşmanın zorunluluk kazanacağı belirtildi. Bu konu görüşülürken deprem sorunu ön plâna çıktı. Deprem bölgelerinin yoğunluğunun ihtisaslaşmayı gerekli kıldığı belirtildi. Deprem yönetmeliğinin yayın organlarında yayınlanarak üyelerimizin görüşlerine sunulması istendi. Bu konuda civar belediyelerle sıkı bir denetim çalışılmasına girilmesi önerildi.

YAPI POLİSİ İLE DENETİM SAĞLANABİLİR...

«İnşaat Polisi» kurumunun oluşturulması da üzerinde önemle durulan konulardan biriydi. Bu konuda İzmir Şubemizin giriştiği deneme ve hazırlanan protokol da atılmış olumlu bir adım olarak belirlemekteydi, «Yapı Denetimi Taslağı» hazırlanarak bunun yayın organları yoluyla üyelerimize iletilmesi önerildi. Bu taslağın gerçekleşmesi tek yanlı bir uygulama ile sağlanamıyacağı için belediye ile ortak bir protokol yapılması zorunluydu. T.S.U.'un (Teknik Uygulama Sorumluluğu) Şantiye şefliğine dönüşmesinden sonra yapı polisinin de oluşmasıyla gerçek bir denetimin sağlanabileceği belirtildi

BİR YAPI KOOPERATİFİ OLUŞTURABLİRİZ...

Odanın olanaklarıyla serbest çalışanlara kredi sağlanması konusunda ileri sürülen değişik görüşler, sonunda birleştirildi ve genel eğilim, projeci üyelerimizin bankada ölü olarak duran bonoları karşılığı olarak elde edilebilecek kredi olanağının bir «Yapı Kooperatifi»ne aktarılması şeklinde oluştu. Sağlanabilecek krediden yararlanmak ve bir yapı kooperatifi oluşturmak üzere Hikmet Albayrak, Mustafa Turanlı, Mehmet Hurmalı, Mustafa Sancak, Yaşar Kılıç, ve Yaşar Ertan'ın katıldıkları bir komisyon oluşturuldu.

Belediyelerle Mühendislerin ilişkileri görüşülürken, daha çok belediyenin bürokratik yapısı üzerinde duruldu. Bu yapı keşmekeşi yüzünden, imar durumunu alırken odacıya bile yalvarmak zorunda kaldıklarını belirten projeci üyelerimiz, proje hazırlığı aşamasında meydana çıkan güçlüklerden yakındılar. Belediyece yapılan değişiklik ve alınan kararların bir an önce iletilmesini sağlamak amacıyla odamızın belediye ile bağlantı kurmasını önerdiler. Böylece alınacak prensip kararlarının,



YÖNETİM KURULU VE BELGE MÜHENDİSLERİMİZ PROJE YAPAN ÜYELERİMİZİN DERLERİNİ DİNLİYORLAR...

TİFLEŞME ★ PROJE BÜROLARI



SORUNLARINI DİLE GETİREN BİR ÜYEMİZ

...acak yönetmelik değişikliklerinin odamıza ...rilip üyelerimize iletildikten sonra uygula... girmesi sağlanabilecekti.

...eprem hesapları için bütün üyelerimiz, ...lerde asgari olarak «MUTO» Metodunun ...masının yerinde olacağı görüşünde birleş...

...BEST MESLEK ...REKLİ KOMİSYONU...

...erbest meslek sürekli komisyonunu» oluşu ...da serbest çalışan üyelerimiz için önemli ...sorundu. Konuları görüşüp, yönetim Ku...na getirerek, serbest çalışanlarla ilgili ka...ar alınmasında sürekli çalışmalarıyla ışık ...cak olan bu komisyonun 5 kişiden oluş...a düşünülüyordu. Bu konuda hazırlanacak ...tmeliğin genel kurulda görüşüleceği belir...il.

...KTRONİK ...SAP MERKEZİ

Proje hesaplarının Computer'le yapılma...sı sağlayacağı olanaklar göz önüne alınarak ...konunun geliştirilmesi ve düzenli bir işlerli...kavuşturulması görüşüldü (Hatırlanacağı Ve Sıra Dileklerde ...daha önceki «Teknik Güç» dergilerinde ...konudaki gelişmeleri üyelerimize iletmiş...ti)

Bu dönemde bütçeye bu konu için 200.000. T.lık bir fonun konacağı ve bunun bir kısmı ...«Program Arşivi» nin kurulacağı belirtildi.

Proje standartları konusunda ise, ancak ...denetimi ile paralel yürütüldüğünde ba...şa sağlanacağı öne sürüldü. Özellikle deprem ...lerinde yeni ve titiz uygulamalar getirile...ceği bir kez daha belirtildi.

V...SIRA ...EKLERDE...

Gündemin «Dilekler» bölümünde üzerinde ...çok durulan konu, yapıların niteliğinde be...lirleyici bir unsur olması gereken «Kalfalar» so...ru oldu. Üyelerimiz ehliyetli kalfa yetiştir...m...in ve inşaatlarda ancak bu ehliyete sahip ...aların çalıştırılmasının gerektiğini söyledi...le...

Beton kalitesinin kontrolunun da değişik ...yerlerdeki değişik yapılardan numuneler ala...r deney sonuçlarının yer yıl toptan yayınlamak ...yle sağlanabileceğini belirten üyelerimiz, ...lerin yetersiz elemanlar yüzünden istendi...ği gibi uygulanmadığından yakındılar.

Serbest çalışan meslekdaşlarımızın bu so...rları «Serbest Meslek Sürekli Komisyonu»na ...ilecek ve daha ilerki tarihlerde sık sık yapı...la...k bu nitelikteki toplantılarla ortak görüş...le...ştırulacak...



İzmir Şubemiz ve İzmir Belediyesi Arasında Yapılan "Yapı Denetim Protokolu,,



Bütün kentlerimizde olduğu gibi İzmir'de de şehrileşmenin gerektirdiği konut ihtiyacını karşılamak için yapılan özel inşaatlar, gereğince denetlenememektedir.

Denetimsizlik, büyük harcamaların yapıldığı bu alanda ekonomik kayıplara, kaynak israfına yol açmaktadır. Ayrıca, deprem bölgesi olan kentimizde çeşitli çıkar çevrelerinin etkileriyle inşaatlar teknik gerekler yerine getirilmeden sürdürülmekte, üç beş kişinin çıkarı uğruna en küçük depremde yıkılabilecek sağlıksız binalar yapılmaktadır.

İnşaat Mühendisleri Odası İzmir Şubesince yapılan, deprem sonuçlarını değerlendirme çalışmaları ve yapı denetimi Simpozyumu, zmir'deki yapıların pek çok hatalarla yapıldığını, inşaatlarda teknik icapları uyulmadığını, bu alanda büyük düzensizlik olduğunu belgelemiştir.

Toplumcu bir Belediye yönetimine kavuşan kentimizde, ülke ve halk çıkarına ters düşen denetimsizliğin zararlarını asgariye indirmek, bu alandaki düzensizliği giderebilmek amacıyla, İnşaat Mühendisleri Odası İzmir Şubesinin inşaatları ve fenni mesullerini denetlemesine olanak hazırlamak için aşağıdaki hususlarda görüş birliğine varılmıştır.

1 — Belediye Başkanlığı bütün inşaatlara, inşaatın Ada, Pafta, arselini, sahibini, fenni sorumlusunu, ruhsat tarihini, ruhsat numarasını gösteren tabela asılmasını ve inşaat yerinde ruhsat ve proje bulundurulmasını sağlayacak girişimde bulunacaktır.

2 — Belediye Başkanlığı, İnşaat Mühendisleri Odası İzmir Şubesinin yetkili kılacağı denetim Mühendisinin, kendi odasının üyelerinin fenni mesul olduğu inşaatlara girip denetim yapabilmesine olanak sağlayacaktır. Bunun için Denetim Mühendisine verilecek fotoğraflı yetki belgesinde Belediye Başkanı ve İ.M.O. zmir Şubesi Başkanının imzası bulunacaktır. Belediyenin personel ve vasıta tahsis edebilme olanağı bulunursa, İnşaat Mühendisleri Odası bu vasıta ve personelin günlük giderinin yarısını karşılayacaktır.

3 — Denetim Mühendisi, denetim raporlarını kendi şube yönetim kuruluna verecektir. İnşaat Mühendisleri Odası İzmir Şube Yönetim Kurulunun teknik isteklerini ve fenni mesullerin cezalandırılması veya yapılan uygulamanın İnşaat Mühendisliği açısından fahiş hatalı olmasına dayanan yapıyı durdurma isteğini Belediye Başkanlığı yerine getirecektir.

4 — Bu protokola dayanılarak yapılacak yazışmaların ikişer nüsha ve karşılıklı imzalı olması öngörülmüştür.

Bu Protokolun, ülke ve halk yararına gelişmeler sağlaması, uygulamanın diğer Belediye ve kuruluşlara örnek olması dileğimizdir.

İzmir Belediye Başkanı

İhsan Alyanak (İMZA) — İ.M.O. İzmir Şubesi Adına Başkan Gürcan Başer (İMZA)

PROJE BÜROLARI VE SERBEST ÇALIŞANLARA DAİR

ERCÜ YÜCEL

Ülkemizde düzensiz olarak sürekli yaygınlaşan inşaat piyasası, proje yapan ve bu alanda serbest çalışan inşaat mühendislerinin sorumluluklarını arttırdığı ölçüde, sorunlarının da ileri derecede çoğalmasına sebep olmuştur. Artık günümüzün şartları, teknik elemanların sorunlarının çözümünde birlikte hareket etmesini zorunlu kılmaktadır.

İnşaat Mühendisleri Odası, üyelerinin sorunlarına gerçekçi bir yaklaşımla eğilmeyi üstlenmiş ve serbest çalışan elemanlarının piyasa içindeki haklarını savunabilme yolunda da girişimlerde bulunmuştur. Örneğin, 1972 yılında uygulanmasına başlanan Ortak Belge düzeni başarı ile yürütülmüş, kaliteli proje yapımı sağlandığı gibi proje müelliflerine de gerçekten bir ölçüde destek olabilecek düzeni kurmayı başarabilmiştir. Odamız bunun yanında değişik tarihlerde çeşitli toplantılar tertiplemek suretiyle üyelerinin görüşlerine müracaat ederek bu yolda aktif olma isteğini ortaya koymuştur. Bu çabaya ışık tutabilmek açısından serbest çalışan İnşaat Mühendislerinin sorunlarına kısa da olsa değinmekte fayda umulmaktadır.

Kanımızca serbest piyasada proje yapan elemanların en büyük sorunu, yapılacak projelerin, bu elemanlar arasında adaletsiz dağılımından doğmaktadır. Özellikle bu konuda dar imkânlı proje büroları daha da fazla etkilenmektedir. Bu bürolarda çalışan inşaat mühendisi arkadaşlar çıkış noktasını, asgarî ücretlerin altında ve mimarî bürolara çok düşük denecek ücretlerle proje yaparak bulmaktadır. Ayrıca proje bulmaktaki güçlüklerin doğurduğu proje komisyonculuğu nedeni ile bu yoldaki sömürü düzeni körüklenmektedir.

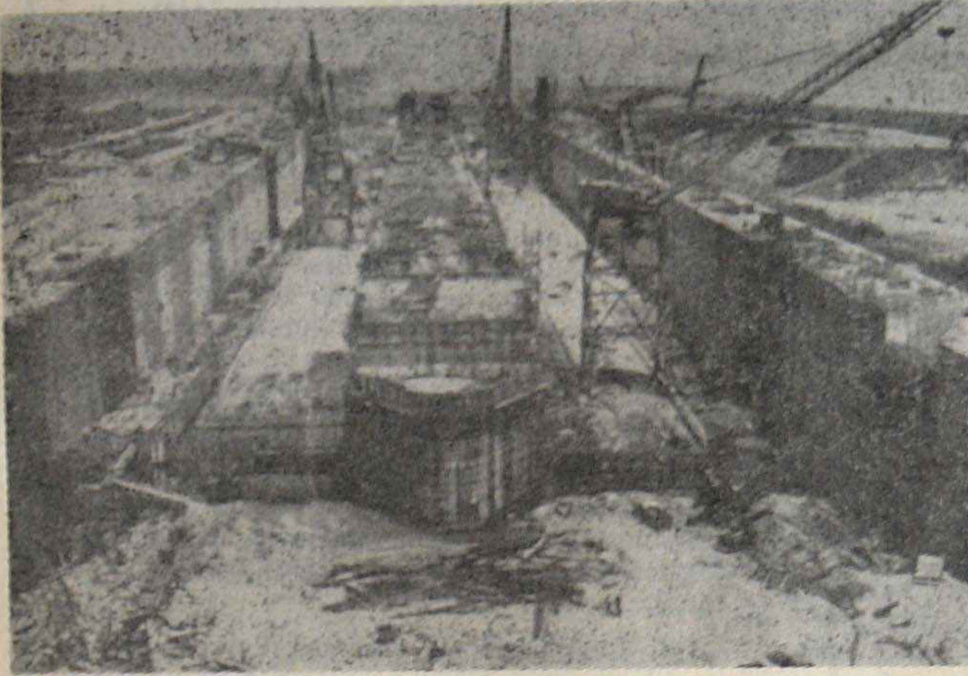
İstanbul içinde proje yapan inşaat mühendisleri 2000 civarındadır. Oysa kayıtlara göre İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul şubesinden geçen proje adedi 1974 yılında 1706 olarak saptanmıştır. Bundan da anlaşılacağı üzere kişi başına bir proje dahi düşmemektedir. Yine bu proje sayısının büyük bir kısmının da az sayıda, gelişmiş proje büroları tarafından yapıldığı düşünüldüğünde gerçekten iş yapma imkânları sınırlı olan proje bürolarının acı ekonomik tablosu ortaya çıkmaktadır. Bir de piyasadaki yanlış değerlendirmenin sonucu, mimarî büroların geniş iş bulma imkânları gözden uzak tutulmamalıdır. Aslında temel sorunlardan biri de gerçekten piyasadaki bu yanlış değer yargısından doğmaktadır.

Yaygın anlamı ile projenin mimar tarafından yapılır düşüncesi ile, mimarî büroların geniş iş olanakları yaratma açısından şanslarının fazla olduğu düşünülebilir. Oysa aslında inşaat mühendisinin proje ve onun uygulanmasındaki katkısı inkâr edilmez bir gerçektir. Piyasada da çoğu kez perde ardında bu görevini yürütmektedir. Halbuki, teknik açıdan gelişen dünya koşulları bu konuyu yerinde değerlendirerek ihtisaslaşmayı gerçekleştirmiştir. Ülkemizde ise bu konu henüz başarılmış değildir. İlk planda böyle bir ihtisas ayrımına pratikte kesin olarak gidilemese bile, önceleri kısmî ihtisaslaşma yolun-

(Devamı 7. Sayfada)

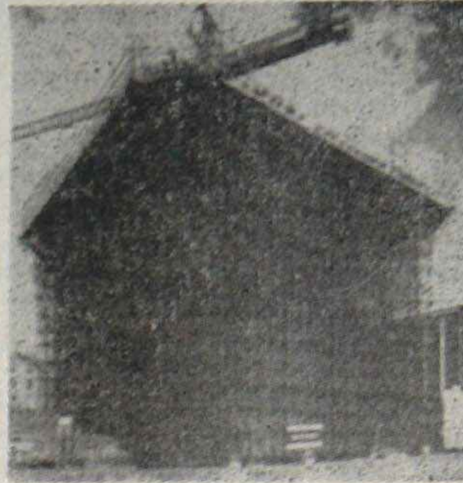
dünyada teknik

6 ÜLKE 6 HABER...



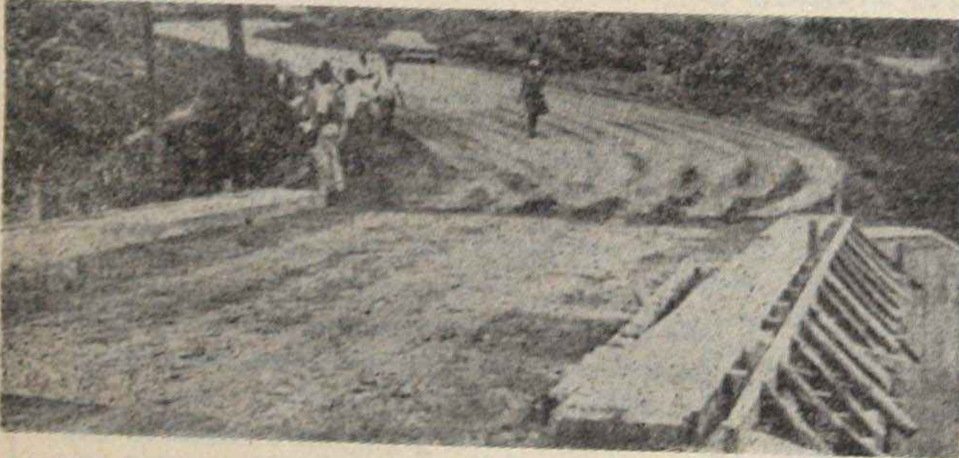
ABD

Amerika Birleşik Devletleri'nde, Kentucky Eyaleti'nin Paducah şehri yakınlarından geçen Ohio Nehri üzerinde inşa edilmekte olan havuzlarda, şimdiye kadar yaklaşık 750.000 metreküp beton dökülmüş bulunmaktadır. 90 milyon dolara malolacak inşaatta 360 metre uzunluğunda iki havuz bulunmakta ve inşaatın 1975 yılında biteceği öngörülmektedir.



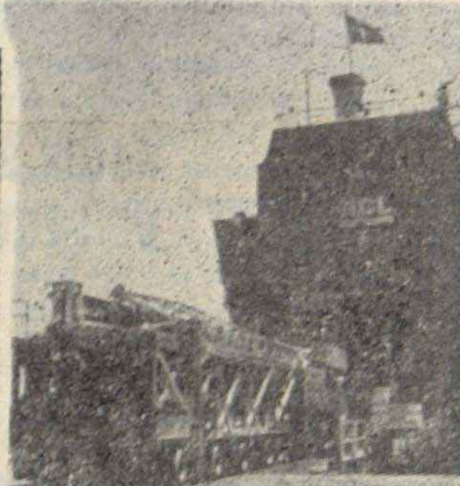
İNGİLTERE

Resimde, Birmingham'da inşa edilmekte olan «Merkezî Şehir Kulesi» inşaatı ile ilgili kalıp sistemi görülmektedir. Bu inşaatta esas döşeme zemin seviyesinden 30 metre yüksekte olup, 15 katlı binada, 30 metrekarelik beton döşemeyi taşımak üzere toplam olarak 48.000 metre uzunluğunda çelik boru kullanılmıştır.



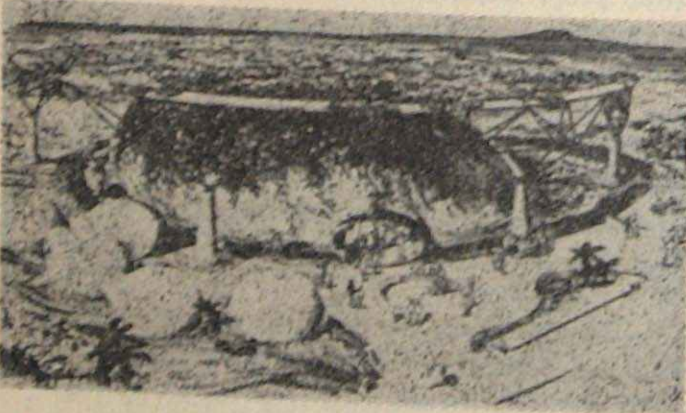
KENYA

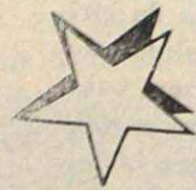
Kenya Hükümeti, Dünya Bankası'nın da yardımıyle, ülkede çay üretilen bölgelerde, çay toplanmasına yardımcı olmak üzere, 1000 km uzunluğunda yol inşaatına başlamış bulunmaktadır. Bu yolların sonuncuları, Kenya Dağının yamaçlarında inşa edilmekte olan ve uzunluğu 190 km.'yi bulan yollardır.



FRANSA

Kanada'da General Crane Industries tarafından imal edilmiş bulunan GCI 5400 hidrolik vinci, New Jersey'de Elizabeth limanından gemiye yüklenerek Fransa'ya gönderilmiş bulunmaktadır. Gemiye taşınmak suretiyle değil de, doğrudan doğruya kendi hareketiyle yüklenmiş bulunan vinç, ayrıca kendi kendine dikilebilmektedir.

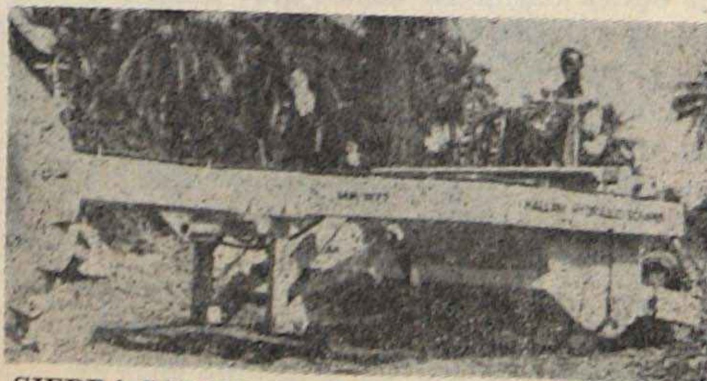




OKINAWA

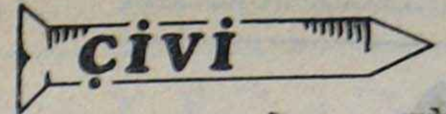
Resimde, Okinawa'da yapılacak Birinci Uluslararası Okyanus Sergisi için inşaası düşünülen Fuyo Group Pavyon'un maketi görülmektedir. 20 temmuz 1975 tarihinden 19 ocak 1976 tarihine kadar sürecek olan sergide, yeralacak olan Fuyo Pavyon'unun esas yapısı 28 metre çapında, 8 cm kalınlığında ve 7,4 metre yükseklikteki bir betonarme kabuktur.

(World Construction Dergisi'nin kasım 1974 tarihli sayısından)



SIERRA LEONE

Sierra Leone'de, toplayıcı yolların inşaatında kullanılan bu yeni tip skreyper, hem kazmakta hem küremekte, hem de malzemeyi gereken yere öteleyebilmektedir. 60 beygir gücünde bir motorla çalışan skreyperde, kepçe kapasitesi 1 metreküpün üzerine çıkarılmış bulunmaktadır.



Erdem TEKİN

Eskiden kolaydı, kalemi elimize alınca aklımıza geldiği gibi bir şeyler döktürür, bir kaç imlâ yanlışını düzelttik mi, yazıyı yazmış olurduk. Bu yazıların gazeteye girme olasalığı da faz alidi o zamanlar, mektebi emin ellere bırakmış olan Sayın İzzettin Sllier sabahtan akşama kadar Odanın salonunda oturur baş makaleden tutunda en iç sayfadaki en önemsiz haberlere kadar hepsini kendi yazardı

Ben ki üç sayıda bir uydurma bir yazı yazardım o zaman şimdiki gibi kuvvetli çevirmelerde olmadığından gazetenin teknik konulardaki tercümelerini yapma görevini de ben yüklenmiştim. Üç dört dilde çıkan dergilerin Almancasından yaptığım tercümeleri İzzettin Bey Fransızcasından kontrol eder bazı yerlerini kırpar sonunda neşredilmek üzere Demirtaş Ceyhun'a verirdi

Bu satırları okuyanlar rahmetli Ulunayın veya Allah ömrünü uzun etsin Burhan Feleğin hatıraları sanacaklar belki ama değil, hatıralar bunu ve de iki, bilemediniz üç sene öncesine ait.

Bu iki üç senede Teknik Güç'te öyle gelişme oldu, öyle yazılar çıkmaya başladı ki, değil ben. değme kalemler övünülmesi gereken du durumu sağlayan genç ve yetenekli elemanların çokluğu sayesinde emsallerinden üstün bir seviye ile bu güne kadar geldi Bu arada ne gibi maceralar geçirdiğini, ne badireler atlattığını burada yazmaya gerek yok, inşallah bundan sonra daha uzun yıllar yaşayacak..

Bu arada bana da yazma olanağı verdiler. Ben de haddimi bilmedim ve kabul ettim Eğer yazı kurulu tahammül gösterebilir ise bundan böyle gazetede benim de bir tutam tuzum bulunacak...

Sevgilerle...

Bütün Yönleriyle Erim Meselesi

Çok garip bir ülke oldu şu Türkiye, yahut her zaman böyleydi de biz farkında değildik. Her gün olmıyacak bir gariplikle karşılaşıyoruz.

Son günlerde televizyonlarını açanlar nerede ise küçük dillerini yutacak raddeye geldiler. Olay gariplikleri, enterasanlıkların çok ötesinde bir şeydi...

Hacivatlı-Karagözlü «Reklamlâr» yazısının hemen ardından, belki çıkarırsa tanımayanlar bulunabilir diye gözlükleri ile birlikte Sayın Erim görünüveriyor. «Bütün Yönleriyle Kıbrıs meselesi, bunu yalnız ben biliyorum ve bir gazeteye açıklıyorum yarın mutlaka o gazeteden alın» diyor veya öyle demeye getiriyor. Şayet «Vatan» konservelerinin reklâmları sırada ise başka bir vatandaş da «Vatan» konservelerinin nefasetini tekrarlıyor «İzocam donuyoruuuz» dan sonra gene Karagöz-Hacivatlı «Reklamları izlediniz» yazısı ile bitiyor reklâmlar.

Millet her şeye alışıyor, yarın sayın Melen Sayın Talu da bu yola girerse artık hiç şaşırmayalım.

Bence eskiden bir zümreden kopanlar, bir şeye gücenenler ifşaatta bulunurlardı. Sayın Erim, Allah başımızdan eksik etmesin hâlâ kontenjan senatörlerimizin sayın başkanı... Allah gecinden versin Başbakan olma olasılığı her zaman mevcut. Durum böyle olduğu halde acaba Sayın Erim neden böyle bir yola başvurdu?

Yarın «Anayasayı nasıl değiştrdim» diye bir yazı serisine de başlıyabilirler. Başımıza başbakan olarak getirilenlere daha fazla saygı duymak istiyoruz...

Erdem Tekin

Proje Büroları

(Baştarafı Orta Sayfada)

da çabalara ağırlık verilmesi gereğine, sorunun çözümü açısından inanıyoruz.

Bir başka açıdan soruna bakıldığında, memur ve talebe arkadaşların da çok düşük ücretlerle proje yapmaları, asgarî ücretlerin tatbikatını geniş ölçüde etkilemektedir. Bunun da, ortak belge düzeninin ilgili maddelerinin işlerliğini olumsuz yönden etkileyeceği ortadadır. Dolayısıyle düşük ücretlerle proje yapmak durumunda kalan büroların asgarî ücret üzerinden vergilendirilmesi, projeden beklenen faydanın yeterince gerçekleşmesini engellediği gibi ağır maddî zorluklara da neden olmaktadır. Bu konuda yönetici arkadaşların tam ve iyiniyetle soruna yaklaşmış olmalarını, sorunun çözümü yolunda atılmış bir adım olarak düşünsek dahi, kesin çözümün tüm inşaat mühendisi arkadaşların dayanışması ile gerçekleşebileceğine inanıyoruz.

Hepimiz biliriz ki sorunları sıralamak onlara çözüm getirmek demek değildir. Bu yolda daha gerçekçi davranıp sonuca gidebilmek için görev verdiğimiz arkadaşlarımıza muhakkak ki büyük sorumluluklar düşmektedir. Ne var ki bu arkadaşların meselelere yaklaşmalarını sağlamak, sorunların içinde olan arkadaşlarımıza düşmektedir. Zaman zaman çeşitli konuları kapsayan toplantıların sürekli olarak tekrarı, görüşlerin oluşturulması ve gerçek çözümlerin ne yolda olabileceğinin saptanmasında yarar umulmaktadır. Bu tür toplantılarda alınacak kararların uygulanmasında, uygulayıcı arkadaşların yanında mücadeleyi sürdürmekle sorunlara çözüm getirilebilecektir

İlerici Birliktelik Üzerine

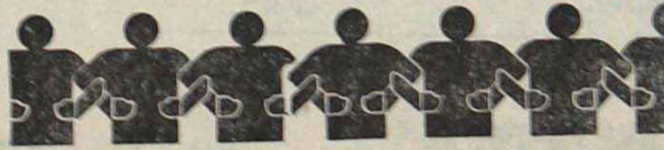
(Baştarafı 1. de)

di yasal boyutları içinde etkin bir mücadele vermektedir. Anti-faşist bilinçlenmenin hızlanmasında kuruluş kanunu ve oluşum biçimi bakımından kendine düşen görevi büyük bir titizlikle yerine getirmekte, bu süreç içinde örgütlerle teknik eleman kitlesi arasında kurulan organik bağ, anti-faşist bilinçlenmeyi hızlandırmaktadır. Artık şu konuda hiç kimse tartışmıyor:

«İyi bir mühendis olmanın, üretimde gerçek yerini alabilmenin, halkla bütünleşen bir teknik eleman olabilmenin yolu demokratik bir toplumda yaşamaktan geçer.»

Bunun için yabancı yatırımların, yabancı teknik hizmet ithalinin, egemen güçlerin icazetiyle artırılan katsayıların kıskacına alınmış yurtsever teknik elemanlar kendi somut şartlarının aydınlığa kavuşmasında verdikleri mücadelede, halkımızın anti-faşist mücadelesinin yanında yer almaktadırlar. Çünkü faşizm demek daha fazla yabancı yatırım, daha fazla yabancı teknik hizmet ithali, daha daraltılmış bir personel kanunu demektir. Çünkü faşizm demek grevsiz, toplu sözleşmesiz, sendikasız bir işçi sınıfı, parçalanmış bir teknik eleman kitlesi demektir.

Bu ilerici çizgide birleşen tüm teknik elemanlar, mücadelemizi başarıya ulaştıracak tek faktör olan ilerici birlikteliğimizin korunmasında dikkatli ve titiz davranmak sorumluluğundadırlar. İlerici kesimde özellikle siyasal eğilimlerin farklılığından ortaya çıkacak bölünmelerden kaçınmalıyız. Ve genel kurulumuzu halk düşmanlarının ellerini uzatamıyacakları bir kararlılık ve rahatlık içinde bitirmeliyiz. Bizim başarımız odamız içinde, halkımızın başarısı tüm yurt düzeyinde bu birlikteliği sağlamakla olanak kazanacaktır.



İmar ve iskan

(Baştarafı 1. de)

belirtilmiş bulunmaktadır.

«Anlaşmalar gereği uzman ya da danışman adıyla ülkemize gelen pek çok yabancı teknik elemanın çoğu zaman Türk teknik elemanları düzeyinde bir uzmanlık yetenekleri bulunmamaktadır.

Yabancılarla yapılan çalışmalarda bilimsel açıdan çeşitli yetersizlikler görülmekte ülkemiz koşullarına uymayan ölçülere ve ilkelere dayanılması söz konusu olabilmektedir.

Ayrıca özellikle teknik alt yapıya ilişkin yönetim yapısı ve örgütleşme konularında yabancılara verilmiş projelerin gerçekte Türk uzmanlar tarafından yapılmış araştırmalara dayandığı da bir gerçektir

Kalkınmamızda kendi teknik bilimsel gücümüze büyük ölçüde dayanmak ve güvenmek zorundayız. Dış kredi ve yardımlar konusunda ülke çıkarları açısından ne denli dikkatli davranmak zorunda olduğumuz açıktır.»

Ulusal teknik gücün gelişmesi için sürekli olarak mücadele vermekte olan İnşaat Mühendisleri Odası ve Teknik Güç, Sayın Babüroğlu'nun bu konuda yürüttüğü ve yürüteceği mücadeleyi bütün olanakları ile desteklemeye kararlı olduğunu «dosta-düşmana» duyurmayı da bir görev bilir.

Kitaplar

(Baştarafı 3. Sayfada)

yoldan incelediğini şu sözlerle açıklıyor:

«Bu kitabım, Türkiye'nin özgün, insan, tarih ve coğrafya üretici güçleri dikkate alınmak suertiyle hazırlandığını vurgulamak gerekiyor. Böyle bir girşiim temelde Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın geliştirmiş olduğu «Tarih Tezi» nin Türkiye Ulaşımına uygulanması çabasından başka birşey değildir.

Günümüz sorunlarının çözüm yolları araştırılırken ülkeye egemen olan üretim biçimleri ile bu üretim biçimlerinin belirlediği ulaşım sistemleri arasındaki diyaletik ilişkileri, tarihsel gelişim süreci içinde izlemek gerektiğini savunan Sedat Özkol, konuya önce üretici güçler ve ulaşım genel kavramlarını tanımlıyarak giriyor... Sonra ulaşım araçlarının ve yollarının tarihsel gelişimini ele alıyor. Ardından Roma bezirgan imparatorluğunun ve Roma yollarının sonunu kapitalizme geçisi inceleniyor. Önhititler döneminden Bizansın sonuna kadar Anadolu'da egemen olmuş tefeci-bezirgan medeniyetler dediği medeniyetlerin tarihsel devrimler çığındaki ulaşımının ekonomi politiğini de tatlı bir tarih anlatısı içinde, coğrafya üretici güçleri açısından da Anadolu'yu inceleyerek ortaya koyan Sedat Özkol, öyle sanıyoruz ki kitabının ikinci cildinde, Selçuklu ve Osmanlı dönemlerini ve sonra da tefeci bezirgan medeniyetlerin uzantısı ve mirasçısı Türkiye'nin ulaşım politikasının ekonomi politiğini ele alacaktır

Giriş bölümünde hayli kuramsal ve soyut olan araştırma, giderek bir tarihsel anlatım havasına girdiği için kolaylıkla ve ilgiyle okunuyor. Konuya sınıflar açısından eğilinmiş olması ve tarihin salt bir masal olmadığını da göstermesi bakımından Özkol'un kitabı ulaşım dışında daha başka konularda da araştırmalar, incelemeler yapacak teknokratlara ve bilim adamlarına örnek olacak nitelikte bir öncü kitap. İlk cildi ile sonraki ciltlerini ilgiyle bekletmesi ise, yazarının ustalığını kanıtlayan bir örnek.

İLHAMİ SOSYAL
(7 Gün Dergisi, 11 Şubat 1975)

Marsan A.Ş. Mardin Kireç Projesi

Marsan Mardin Kireç Sanayii A.Ş. Mardin'de yılda 60.000 ton söndürülmüş, torbalanmış kireç imal edecek bir tesis kuracaktır.

Tesis 50.950.000 liralık yatırım gerektirmekte olup Bunun 1.750.000 lirasını işletme sermayesi ihtiyacını geri kalanını da sabt yatırımlar teşkil etmektedir. Yatırımın döviz gereği ise 783.000 dolardır.

1976 yılında tamamlanacak tesisle ilgili proje geçen Kasım ayında teşvik belgesine bağlanarak gümrük muafiyeti yatırım indirimi ve bina inşaat vergisi istisnasından yararlandırılmıştır.

YATIRIMLAR / İHALELER

(Baştarafı 2. sayfada) rollu ve ekspres yolu (kısmi erişme kontrollu), İzmir-Bornova ekspres yolu (yaklaşık 4 km.) toplayıcı yol ve kavşaklarının ön ve uygulama projelerinin yapımını kapsamaktadır.

İhaleye hiç bir firma tek başına katılamıyacaktır. Bunun için ortak girişimler öngörülmektedir. Ortak girişim yerli ve yabancı firmalardan oluşabileceği gibi, tamamen yerli firmalardan da olabilecektir. Yerli-Yabancı ortak girişimlerde, yerli firma pilot firma olarak saptanacaktır.

Birleşik ortak girişim:

— Trafik analizi ve yol geometrik projelendirilmesi

— Zemin mekâniği ve temel mühendisliği ile

— Sanat yapılarının projelendirilmesi

konularının üçünde de yeterli kalmak zorundadır.

İhaleye katılmak isteyen firmalar, en geç 27 Mart 1975 günü saat 16'ya kadar ön seçim müracaatlarını yapacaklardır. Bu müracaatlar üzerinde yapılacak değerlendirme sonucu uygun görülenlere yeterlik belgesi ve ihale evrakı verilerek kesin teklif istenecektir.

TRAKYA OTO YOLU ALT VE ÜST YAPI İLE KÖPRÜLER İNŞAAT İHALESİ

Karayolları Genel Müdürlüğünce ihaleye çıkarılan İstanbul'da Vatan Caddesi kavşağında 3.5 km. lik otoyolun alt ve üst yapı ile köprüler inşaatına ilişkin teklifler 24 Ocak 1974 günü alınmıştır.

Trakya oto yolu olarak bilinen bu ihaleye katılan firmalar arasında en uygun teklifi veren Çavuşoğlu-Kozanoğlu inşaat firması ihaleyi kazanmış bulunmaktadır.

Keşif bedeli 36 milyon lira olan bu ihaleye katılan firmalar ve takribi tenzilat oranları şöyle olmuştur:

—Çavuşoğlu Kozanoğlu %11
—Mimaş %6.5
— Gama İnşaat %3

İhaleyi kazanan firma 3.5 km. lik yol yapımı yanında 5 adet de köprü inşa edecektir. Bu köprülerden ikisi ön gerilmeli olacaktır. Köprülerin 4 adedinin projeleri de ihaleyi kazanan firma tarafından hazırlanacaktır

Proje 95 milyon liralık yatırım gerektirmekte olup 1976 yılında gerçekleştirilmiş olacaktır.

34 Fotoğraf Tutuklandı

Fotoğraf sanatçısı İrfan Demirkol'un «Viranşehir'den Hürriyet Meydanına» adını taşıyan fotoğrafları Bartın Emniyet Amirliğince «Halkı isyana teşvik» «Polisi küçük düşürücü» iddiaları ile incelenmek üzere toplanmıştır.

Viranşehir katliamını protesto mitinginin polis tarafından dağıtılmasını konu edinen fotoğraflar 21 Ocak - 2 Şubat tarihleri arasında İstanbul Sinematek Derneğinin Sıraselvilerdeki galerisinde sergilenmişti. Ayrıca fotoğrafların bir kısmı Cumhuriyet, Kitle, 7 Gün ve Sosyalist Gençlik'te yayınlanmıştı

Aynı sergiyi Bartın'da açmak için yapıtlarını Bartın'a getiren Demirkol burada sergi hazırlıkları süresince bir reklamcının vitrinine sergiden örnek fotoğrafları koymuştur. Üç gün vitrinde kalan fotoğrafları, bir ihbar iddiası ile Emniyet Amirliği buraya baskın yaparak fotoğrafları toplamıştır

Mitingde bir kızın iki polis tarafından yerlerde sürüklenerek götürüldüğünü gösteren fotoğrafın yanında beş tanede faşistler tarafından öldürülen devrimci öğrenci Kerim Yaman'ın cenaze töreninden fotoğraf bulunuyordu.

Olayı duyan Demirkol hemen Emniyet Amirliğine gitmiş, bu fotoğrafların İstanbul'da sergilendiğini, burada sergi açacağını, bir kısmının da gazetelerde yayınlandığını belirterek hiçbir suç unsuru olmadığını söylemiştir

Bunun üzerine diğer fotoğrafları isteyen Emniyet Amirliği fotoğrafların yayınlandığı gazeteleri görmelerine rağmen suçlamada ısrar etmişlerdir .

Böylelikle Viranşehir'den Hürriyet Meydanı adını taşıyan onbir, Kerim Yaman'ın cenaze töreninden yirmi sanatçının daha önceki sergilerinden seçme ondört yapıt, Emniyet Amirliğince «Halkı İsyana teşvik» «Polisi küçük düşürücü» olup olmadıklarını incelemek üzere gözaltında tutulmaktadır

Demokratik Kuruluşlar Sansüre Karşı Kampanya Düzenliyor

13 Demokratik Kuruluş, 15 Şubat Cumartesi günü bir toplantı yaparak, faşist İtalyan yasalarından alınmış olup, bütün sinematografik özgürlükleri 1939'dan bu yana kısıtlayan «Filim Sansürü Yönetmeliği»nin kaldırılması, sinematografik özgürlüğün sağlanması amacıyla yapılacak çalışmalarda bir koordinasyona gidilmesine karar vermişlerdir. Aralarında sendikalar, gençlik örgütleri, sinema kültür kuruluşları, halkevleri ve meslek örgütlerinin bulunduğu kuruluşların temsilcileri 9 kişilik bir komite seçerek, sansüre karşı açılacak kampanyanın bu komite aracılığıyla ve bir kampanya biçiminde yürütülmesini istemektedirler. Kampanya sırasında açık oturumlar, konferanslar, yayınlar, afişler ve yürüyüşler düzenlenecektir. Gene bu kampanya sonunda çeşitli sinema çevrelerinin ortak amaçlarıyla hazırladıkları rapor ve bildiriler yetkili devlet organlarına, parlemento ve hükümete verilecektir.



TEKNİK GÜÇ

• 15 günde bir çıkar • İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI'NIN YAYIN ORGANIDIR • ISTANBUL ŞUBESİ TARAFINDAN YAYINLANIR • Sahibi İnşaat Mühendisleri Odası Istanbul Şubesi Adına: ERTUĞRUL TIĞLAY • Yazı İşleri Müdürü: METE AKALIN • Teknik Sekreter: ERHAN GOMUÇ • Adres: Halaskârgazi Cad. No. 35/1 HARBİYE - ISTANBUL • Tel: 48 36 42 - 47 96 57 • Dizgi - Baskı: DIZERKONCA MATBAASI • Tel: 27 79 86 • Yıllık Abone Bedeli: 150 T.L. • Öğrencilere: 50 T.L. • BÜTÜN ÜYELERE PARASIZ GÖNDERILIR • Basılış Tarihi: 1 Mart 1975